

Sygn. akt OS 11/2017

POSTANOWIENIE

Okręgowego Sądu Dyscyplinarnego Okręgowej Izby Radców Prawnych w Lublinie

z dnia (...) r.

w składzie:

Przewodniczący: r.pr. Artur Warych

Sędziowie r.pr. Beata Franus-Wyrwich - sprawozdawca

r.pr. Jerzy Piskorski

po rozpoznaniu na posiedzeniu jawnym w dniu (...) r. sprawy ze skargi (...) na postępowanie radcy prawnego (...) na skutek odwołania wniesionego w dniu (...)r. od postanowienia Rzecznika Dyscyplinarnego Okręgowej Izby Radców Prawnych w Lublinie z dnia (...) r. sygn. akt RD (...) o odmowie wszczęcia dochodzenia

postanawia:

na podstawie art. 437 § 1 w zw. z art. 438 pkt 3 i art. 297 § 1 pkt 1, 4 i pkt 5 Kodeksu postępowania karnego oraz w zw. z art. 74¹ ustawy z dnia 6 lipca 1982 r. o radcach prawnych (Dz. U. z 2016 r. poz. 233 z późn. zm.) uchylić w całości zaskarżone postanowienie Rzecznika Dyscyplinarnego Okręgowej Izby Radców Prawnych w Lublinie o odmowie wszczęcia dochodzenia z dnia (...) r. sygn. akt RD (...) i przekazać sprawę do ponownego rozpoznania.

Przewodniczący:

Artur Warych

Członkowie:

Beata Franus-Wyrwich

Jerzy Piskorski

Uzasadnienie

Skargą z dnia (...) r., która wpłynęła do Okręgowej Izby Radców Prawnych w Lublinie dnia (...) r. skarżąca wniosła o ukaranie r. pr. (...) za dopuszczenie się przewinienia, wskazując na naruszenia art. 28 Kodeksu Etyki Radcy Prawnego (dalej: Kodeks Etyki) w następującym stanie faktycznym:

(...) udzieliła r. pr. (...) pełnomocnictwa do występowania w trzech sprawach o sygnaturze:

- IV Nsm (...) o umieszczenie małoletniego w rodzinie zastępczej,

- IV RC (...) o ustalenie ojcostwa,

- IV RC (...) o ustalenie bezskuteczności uznania dziecka (aktualnie zakończona), sprawy toczyły się przed Sądem Rejonowym (...).

W sprawie o sygn. akt IV Nsm (...) o umieszczenie małoletniego w rodzinie

zastępczej do r.pr. (...) zwrócili się wspólnie wnioskodawcy: (...) i (...) małż. (...) wraz z uczestniczką (...) z prośbą o prowadzenie sprawy na ich rzecz i na rzecz (...).

Pełnomocnictwa do prowadzenia sprawy od małż. (...) w sprawie - IV Nsm (...) o umieszczenie małoletniego w rodzinie zastępczej udzielono r.pr. (...) w dniu (...) r. i w tym samym dniu tj. (...)r. pełnomocnictwa udzieliła także (...) do prowadzenia dwóch spraw: to jest sprawy dot. rodziny zastępczej o sygn. IV Nsm (...) jako uczestnika postępowania oraz w sprawie o ustalenie ojcostwa sygn. IV RC(...) jako powoda.

Z wyjaśnień r. pr. (...) wynika, że zarówno wnioskodawcy w sprawie - IV Nsm (...) o umieszczenie małoletniego w rodzinie zastępczej jak i uczestniczka tej sprawy tj. (...) działali wspólnie i w porozumieniu domagając się, aby rodziną zastępczą dla małoletniego (...) mogli zostać jego biologiczni dziadkowie – (...) i (...) małż. (...), dysponowali oni bowiem badaniami DNA potwierdzającymi pokrewieństwo.

Co istotne, jak wynika z wyjaśnień r.pr. (...) z uwagi, iż dziecko małoletni (...), był uznany przez innego partnera skarżącej – (...) należało zatem czekać na zakończenie wcześniej wszczętej przez niego sprawy o ustalenie bezskuteczności uznania dziecka (IV RC (...)) .

Następnie, zgodnie z wolą małż. (...) oraz (...) – matki dziecka, należało doprowadzić do ustalenia ojcostwa (...) (sprawa o sygn. IV RC (...)) i równolegle prowadzić sprawę o umieszczenie małoletniego w rodzinie zastępczej, z tego powodu, że matka dziecka (...) miała ograniczoną władzę rodzicielską.

Na tym etapie postępowania pomiędzy wnioskodawcami, a uczestniczką w sprawie - IV Nsm (...) o umieszczenie małoletniego w rodzinie zastępczej nie było konfliktu i strony miały wspólny interes i wspólny cel w tym postępowaniu, wskazując jako rodzinę zastępczą biologicznych dziadków małoletniego (...), czyli wnioskodawców.

W dniu (...)r. (działając na podstawie pełnomocnictwa udzielonego przez (...) w dniu (...) r.) r.pr. (...) złożyła pozew o ustalenie ojcostwa (...). Sprawa ta toczyła się pod sygn. IV RC (...) o ustalenie ojcostwa.

W pozwie r. pr. (...) wskazała, że z uwagi, iż domniemany ojciec dziecka (...) już nie żył, zgodnie z wolą swojej mocodawczyni (...), w jej imieniu wskazała kuratora w osobie ojca zmarłego tj. (...).

W sprawie o sygn. - IV Nsm (...) o umieszczenie małoletniego w rodzinie zastępczej w dniu (...) r. zostało wydane postanowienie uwzględniające wniosek tj. Sąd do czasu prawomocnego zakończenia postępowania umieścił małoletniego (...) u (...) i (...) małż. (...) na warunkach rodziny zastępczej.

W tym czasie mocodawczyni (...) mieszkała wraz synem w domu (...) i (...) małż. (...), którzy w dniu (...) r. uzyskali status rodziny zastępczej dla małoletniego (...).

W dniu (...)r. odbyła się rozprawa w sprawie IV Nsm (...), w protokole, sąd wskazuje, iż w uwagi na konflikt pomiędzy wnioskodawcami, a uczestniczką (...), należy rozważyć zmianę pełnomocnika po stronie uczestnika (...).

Po rozprawie z dnia (...)r., tj. w dniu (...)r. r.pr. (...) wypowiedziała pełnomocnictwo (...) uczestniczce w sprawie sygn. akt - IV Nsm (...) o umieszczenie małoletniego w rodzinie zastępczej z uwagi, iż nastąpił konflikt interesów pomiędzy wnioskodawcami tj. małż. (...), a uczestniczką (...).

Natomiast (...), pismem z dnia (...)r. złożyła wypowiedzenie pełnomocnictwa udzielonego r.pr. (...) w sprawie o ustalenie ojcostwa o sygn. akt IV RC (...).

W dniu (...)r. na rozprawie w sprawie o ustalenie ojcostwa sygn. akt IV RC (...) r.pr. (...) przyjęła pełnomocnictwo do reprezentowania pozwanego (...) tj. od ustanowionego w sprawie kuratora w osobie (...), pomimo reprezentowania w tej sprawie, co najmniej do dnia (...)r. powódki w osobie (...).

Na rozprawie w dniu (...) r. w sprawie IV RC (...) o ustalenie ojcostwa powódka- (...)

złożyła oświadczenie, że chce cofnąć pozew o ustalenie ojcostwa. Sąd uznał, Powódka nie może cofnąć powództwa, z uwagi, iż sprawa dotyczy praw stanu i przemawia za tym dobro dziecka,.

W tym samym dniu tj. (...)r., zaraz po pierwszej rozprawie r. pr. (...) rozwiązała pełnomocnictwo ze (...) udzielone jej w sprawie IV RC (...) o ustalenie ojcostwa.

W powyższych okolicznościach, skarżąca (...), zarzuciła r.pr. (...) naruszenia art. 28 Kodeksu Etyki związanych z istnieniem pełnomocnictwa, oraz zarzut wykorzystywania przeciwko skarżącej wiedzy nabytej w trakcie trwania pełnomocnictwa w celu reprezentowania interesów przeciwników procesowych.

W postanowieniu Rzecznik Dyscyplinary OIRP w Lublinie z dnia (...)r. odmówił wszczęcia dochodzenia w sprawie.

Po przeprowadzeniu czynności sprawdzających Rzecznik ustalił, że zarzuty podniesione w skardze są bezpodstawne.

Rzecznik wskazał, że małżonkowie (...) przyjechali do r.pr. (...) wspólnie ze skarżącą (matką małoletniego (...)), a ich interesy i oczekiwania jakie przedstawili były w pełni ze sobą zbieżne. W momencie kiedy skarżąca (...) zmieniła swój stosunek do małż. (...) i rozpoczął się pewnego rodzaju konflikt pomiędzy nimi, reakcja r.pr. (...) była natychmiastowa i pełnomocnictwa zostały rozwiązane.

Na powyższe postanowienie Rzecznika Dyscyplinarnego OIRP w Lublinie z dnia (...)r. o odmowie wszczęcia dochodzenia w dniu (...)r. wpłynęło odwołanie skarżącej, w którym skarżąca zarzuciła naruszenia art. 28 Kodeksu etyki oraz naruszenia art. 10 w zw. z art. 8 i w zw. z art. 28 Kodeksu etyki poprzez ich niewłaściwą interpretację oraz brak wszechstronnej i obiektywnej oceny materiału dowodowego poprzez przyjęcie stanu faktycznego jedynie na twierdzeniach r.pr. (...).

Skarżąca wniosła o wszczęcie dochodzenia w sprawie naruszenia zasad etyki zawodu radcy prawnego przez r.pr. (...).

Do odwołania dołączyła dwa wnioski z dnia (...) r. oraz postanowienie z rozprawy z dnia (...) r. w sprawie sygn. akt IV Nsm (...).

W uzasadnieniu swojego stanowiska wskazała m.in., iż Rzecznik Dyscyplinary OIRP jednostronnie ocenił materiał dowodowy, ponadto błędne ustalenie faktu rozpoczęcia konfliktu między (...) a małż.(...), nie uwzględnienie w postanowieniu naruszenia art. 10 Kodeksu Etyki przez r pr. (...).

Po rozpoznaniu odwołania Okręgowy Sąd Dyscyplinary Okręgowej Izby Radców Prawnych w Lublinie zważył, co następuje:

Decydujące znaczenie dla rozstrzygnięcia powinno mieć ustalenie wszelkich okoliczności sprawy. Aktualnie ocena materiału dowodowego nie jest możliwa, gdyż jest on niekompletny. Uzupełnienie materiału dowodowego o zeznania skarżącej jest niezbędne celem ustalenia istotnych dla sprawy faktów. Rzecznik Dyscyplinary OIRP w swoich ustaleniach oparł się jedynie na twierdzeniach r.pr. (...). Ocena materiału dowodowego winna również zawierać okoliczności wskazane przez skarżącą.

Okręgowy Sąd Dyscyplinary szczegółowo przeanalizował zarzuty Skarżącej w szczególności zarzut naruszenia art. 28 Kodeksu Etyki Radcy Prawnego czy kolejne podnoszone przez Skarżącą w Odwołaniu tj. zarzut naruszenia art. 10 w zw. z art. 8 i w zw. z art. 28 Kodeksu Etyki Radcy Prawnego. W ocenie Okręgowego Sądu Dyscyplinarnego, w uzasadnieniu postanowienia o odmowie wszczęcia dochodzenia w sprawie sygn. akt RD

(...) brak jest oceny, w zakresie, czy doszło do naruszenia wskazanych przez Skarżącą artykułów Kodeksu Etyki Radcy Prawnego. Analiza wskazanych artykułów Kodeksu Etyki w kontekście ustalenia wszystkich okoliczności w sprawie pozwoli na zajęcie stanowiska czy w sprawie zostały naruszone zasady etyki, o których mowa w Kodeksie Etyki Radcy Prawnego.

Według art. 10 Kodeksu Etyki unikanie przez radcę prawnego konfliktu interesów ma przede wszystkim na celu ochronę zasad, którymi powinien kierować się radca prawny przy wykonywaniu czynności zawodowych, tj. niezależności podejmowanych działań, zachowania tajemnicy zawodowej oraz lojalności w stosunku do klienta. Radca prawny nie może świadczyć pomocy prawnej, jeżeli wykonywanie czynności zawodowych naruszałoby tajemnicę zawodową lub stwarzało znaczne zagrożenie jej naruszenia, ograniczenia jego niezależności, albo gdy posiadana przez niego wiedza o sprawach innego klienta lub osób, na rzecz których uprzednio wykonywał czynności zawodowe, dawałaby klientowi nieuzasadnioną przewagę. Zakazem świadczenia przez radcę prawnego pomocy prawnej, jest sytuacja, kiedy w sprawie pomiędzy klientem a radcą prawnym istnieje sprzeczność interesów lub znaczne ryzyko jej wystąpienia. Radca prawny nie może być także obrońcą lub pełnomocnikiem klientów, jeżeli ich interesy są sprzeczne w tej samej sprawie lub sprawie z nią związanej, a także w sytuacji, kiedy przeciwnik klienta jest również jego klientem w jakiegokolwiek sprawie lub interesy klienta są sprzeczne z interesami osób, na rzecz których radca prawny uprzednio wykonywał czynności zawodowe w tej samej sprawie lub w sprawie z nią związanej.

Przedmiotem ochrony w przepisie art. 28 Kodeksu etyki są interesy prawne klienta, na rzecz którego radca prawny świadczy lub świadczył pomoc prawną, a w konsekwencji zaufanie tego klienta do pełnomocnika wyrażające się w pewności, że jego interesy prawne będą chronione na etapie prowadzonego postępowania, jak również w przyszłości, po ustaniu stosunku prawnego wiążącego go z pełnomocnikiem. (red. Scheffler 2017, wyd. wyd. 2/Wroniecka Kodeks Etyki Radcy Prawnego. Komentarz 2017, wyd. wyd. 2)

Jak wskazuje doktryna radca prawny powinien unikać reprezentowania w jednej sprawie dwóch przeciwstawnych stron, nawet jeżeli na którymś z etapów postępowania opowiadają się za jednym stanowiskiem, a z łączącego ich stosunku wynika możliwość późniejszego konfliktu między nimi, odnoszącego się do aktualnej sprawy.

Radca prawny powinien unikać sytuacji, gdy jeden z klientów, na skutek jego uprzedniego zaangażowania w reprezentację poprzedniego klienta, pozyska od niego wiedzę, uzyskuje lub może uzyskać nieuczciwą przewagę.

Z uwagi, iż r.pr. (...) w dniu (...)r. w sprawie o ustalenie ojcostwa sygn. akt IV RC (...) uzyskała pełnomocnictwo do reprezentowania pozwanego (...) tj. od ustanowionego w sprawie kuratora w osobie (...) w ocenie Sądu należy zbadać, czy nie doszło do naruszenia art. 28 i art. 10 Kodeksu Etyki Radcy Prawnego.

Z powyższych względów Okręgowy Sąd Dyscyplinarny OIRP w Lublinie orzekł jak w sentencji postanowienia.

Pouczenie:

Postanowienie niniejsze jest ostateczne w toku instancji i nie przysługuje od niego środek odwoławczy art. 426 § 1 k.p.k. w 74¹ pkt 1 ustawy z dnia 6 lipca 1982 r. o radcach prawnych (tj. Dz. U. z 2017 r., poz. 1870)

Przewodniczący

Członkowie

Artur Warych

Beata Franus-Wyrwich

Jerzy Piskorski